

קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2019

קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2019

תוכן העניינים

עמוד

1	<u>דוח רואה החשבון המבקר</u>
2	<u>דוחות על המצב הכספי</u>
3	<u>דוחות הכנסות והוצאות</u>
4	<u>דוחות התנועה בקרן הפנסיה</u>
5-29	<u>באורים לדוחות הכספיים</u>

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של קרן פנסיה ה.ע.ל-קרן פנסיה ותיקה (להלן - הקרן) לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018, ואת הדוחות על הכנסות והוצאות והדוחות על התנועה בקרן הפנסיה לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקרן. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הקרן וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיה ואת התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן-התקנות).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לבאור 15 בדבר הגרעון האקטוארי של הקרן ואופן חלוקתו בין הקבוצות השונות והשלכות חלוקה זו על זכויות העמיתים.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 30 במרס 2020 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
426,485	231,191	5	רכוש שוטף
153,416	170,540	13	מזומנים ושווי מזומנים
66	1,704	6	סיוע ממשלתי ישיר בשנה הנוכחית
579,967	403,435		חייבים ויתרות חובה
			סך הכל רכוש שוטף
6,447,212	7,388,115	7	השקעות
6,381,512	7,480,711	8	ניירות ערך שאינם סחירים
459,202	501,848	9	ניירות ערך סחירים
63,179	66,339	10	פקדונות והלוואות
13,351,105	15,437,013		נדל"ן להשקעה
13,931,072	15,840,448		סך הכל השקעות
15,733	2,209	11	סך הכל נכסים
700	689	12	התחייבויות אחרות
16,433	2,898		זכאים ויתרות זכות
			התחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד
		14	התחייבויות תלויות והתקשרויות
		15	התחייבויות פנסיוניות
			התחייבויות פנסיוניות צבורות :
5,087,721	6,495,003		לפנסיונרים
11,217,015	14,046,591		לעמיתים פעילים
1,751,584	2,199,443		לעמיתים מוקפאי זכויות
18,056,320	22,741,037		זכויות שיצברו בעתיד :
2,712,358	3,246,987		התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרון בעתיד
20,768,678	25,988,024		התחייבות פנסיוניות צבורות ועתידיות
			בניכוי :
(1,937,396)	(1,884,552)		ערך נוכחי של דמי הגמולים הצפוי להתקבל בקרון בעתיד
(872,416)	(1,330,678)	16	ערך נוכחי של סבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
(550,419)	(2,669,471)		שהקרון צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
(3,360,231)	(5,884,701)		סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון
5,746	5,290	15	הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת
(3,499,554)	(3,678,950)	16	שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד" לאומדן השווי ההוגן
--	(592,113)	15	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע
13,914,639	15,837,550		הממשלתי הישיר לקרון
13,931,072	15,840,448		גרעון אקטוארי, נטו
			סך הכל התחייבויות פנסיוניות
			סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

30 במרס, 2020

מיקי אסף יפעת מזרחי שלמה פשה תאריך אישור הדוחות הכספיים
 סמנכ"ל כספים מנכ"ל יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
(15,958)	13,201		הכנסות (הפסדים)
			ממזומנים ושווי מזומנים
		17	מהשקעות
172,730	905,100		מניירות ערך שאינם סחירים
(79,511)	947,423		מניירות ערך סחירים
(5,613)	16,911		מפקדונות והלוואות
5,385	7,465	10	מנדלי"ן להשקעה
92,991	1,876,899		
153,416	170,540		סיוע כספי מהאוצר
230,449	2,060,640		סך כל ההכנסות
			הוצאות
34,133	34,282	18	דמי ניהול לחברה המנהלת
13,730	14,345		הוצאות ישירות
26	43	19	הוצאות הנהלה וכלליות
47,889	48,670		סך כל ההוצאות
			סך הכל עודף הכנסות על הוצאות
			עובר לדוח על התנועה בקרן הפנסיה
<u>182,560</u>	<u>2,011,970</u>		

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
13,773,946	13,914,639
287,680	274,578
182,560	2,011,970
470,240	2,286,548
26	23
(288,883)	(324,278)
(40,501)	(39,135)
(189)	(247)
(329,573)	(363,660)
13,914,639	15,837,550

יתרת הקרן לתחילת השנה

תוספות לקרן

דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאים
עודף הכנסות נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות
סך הכל תוספות לקרן

תקבולים אחרים

בגין פנסיות משותפות

תשלומים והעברות

לגמלאים, נכים ושאיירים
פדיונות והחזרים לעמיתים
בגין פנסיות משותפות

סך הכל תשלומים והעברות

יתרת הקרן לסוף השנה

א. הגדרות

- הקרן - קרן פנסיה ה.ע.ל.
- החברה המנהלת - פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ.
- עמיתים ותיקים - עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 דצמבר 1994.
- עמיתי ביניים - עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר – מרס 1995.
- מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- צדדים קשורים - כהגדרתם בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) תיקון התשס"ו-2005.
- בעלי עניין - כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע - 2010.
- רשות שוק ההון - רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
- הממונה - הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.
- תקנות מס הכנסה - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964.

ב. זכויות הניהול בקרן

בהתאם להסכם הרכישה בין פסגות בית השקעות בע"מ, בעלת השליטה בפסגות פנסיה (ה.ע.ל) בע"מ (להלן - החברה המנהלת לשעבר) לבין קרן הפנסיה של הסתדרות העובדים הלאומית בע"מ (בניהול מורשה) (להלן - קרן העל והסכם הרכישה) ולאחר קבלת האישורים הרגולטורים הנדרשים, הושלם ביום 31 במרס, 2010, (להלן - מועד ההשלמה) הליך למכירת זכויות וחובות הניהול של קרן העל לחברה המנהלת לשעבר. החל ממועד ההשלמה ועד ליום 31 בדצמבר 2013 נוהלה הקרן על ידי החברה המנהלת לשעבר.

ביום 31 בדצמבר, 2013 מוזגה החברה המנהלת לשעבר לחברה המנהלת, כך שהחל ממועד זה מנוהלת הקרן על ידי החברה המנהלת.

ג. הקרן מנהלת תוכניות פנסיוניות על פי הקבוע בתקנות מס הכנסה. התוכניות הן לעמיתים ותיקים כקבוע בהוראות הממונה, לניהול קרנות פנסיה ותיקות מיום 25 במרס, 1997. לקרן אישור בר תוקף לשנת הפעילות של הדוחות הכספיים מטעם הממונה. ניתן לחלק התכניות כדלקמן:

- פנסיה מקיפה בתוכנית א' - ותיקים.
- פנסיה מקיפה לעמית בתוכנית ב' (תשורה).
- פנסיית זקנה ופנסיית זקנה מיוחדת בתכנית ב' (תשורה).

הקרן הינה קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אקטוארית והינה סגורה למצטרפים חדשים. על פי החלטת הממשלה מיום 28 במרס, 1995 ועל פי הוראות משרד האוצר, קרנות הפנסיה הותיקות נסגרו לקבלת עמיתים חדשים החל מיום 1 בינואר, 1995.

נכללים בה עמיתים שהצטרפו לקרן עד 31 בדצמבר 1994, עמיתים שהצטרפו בתקופה שמתחילת ינואר עד סוף מרס 1995 וכן עמיתים נוספים שהצטרפתם אושרה.

ד. גובה הקצבה החודשית לפנסיונר הקרן נקבעת על יסוד תקופת החברות בקרן וההפקדות בגינן, הכול כמפורט בתקנון הקרן. הפנסיה משולמת לעמית בהגיעו לגיל הזכאות ולשאיריו הזכאים על-פי תקנון הקרן.

ה. מדיניות ההשקעה של נכסי תוכניות הפנסיה לסוגיהן הינה בכפוף להנחיות שנקבעו בתקנות מס הכנסה.

באור 2 : - כללי דיווח והמדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה.

עיקרי המדיניות החשבונאית אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים באופן עקבי הינם כדלהלן :

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של הקרן ערוכים על בסיס שווי הוגן, למעט התחייבות בשל יחסי עובד- מעביד והתחייבויות הפנסיוניות.

ב. מטבע הפעילות

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים חדשים, מטבע הפעילות של הקרן.

2. עסקאות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין ביום המאזן. הפרשי שער נזקפים לדוח הכנסות והוצאות. נכסים והתחייבויות לא כספיים מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ ומוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין במועד שבו נקבע השווי ההוגן.

3. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער חליפין של הדולר של ארה"ב :

המדד הידוע	שער החליפין היציג של הדולר	ליום
<u>בנקודות (*)</u>	<u>בש"ח</u>	
102.70	3.456	31.12.2019
102.39	3.748	31.12.2018
<u>שינוי ב - %</u>	<u>שינוי ב - %</u>	
0.30	(7.79)	לשנת 2019
1.20	8.10	לשנת 2018

(*) המדד לפי בסיס ממוצע 2012

באור 2 : - כללי דיווח והמדיניות החשבונאית – (המשך) :

ג. הערכת נכסים והתחייבויות

1. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים נחשבים על-ידי הקרבן השקעות שנוילותן גבוהה הכוללות, פיקדונות בתאגידים בנקאיים שתקופתם המקורית אינה עולה על 3 חודשים ממועד ההשקעה ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

2. בסיס הערכת נכסים

א. ניירות ערך סחירים - לפי שווי השוק בתאריך המאזן.

ב. קביעת השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים :

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אגרות חוב מיועדות, הנמדדים בשווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי היוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניייע בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

ג. אופציות בלתי סחירות - לפי תחשיב כלכלי על בסיס מודל Black & Scholes.

ד. השקעות בלתי סחירות בקרנות השקעה - לפי שוויין ההוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני תאריך המאזן ממנהלי קרנות השקעה.

ה. חוזים עתידיים ועסקאות החלפה בלתי סחירים – בהתאם לשיטות הערכה מקובלות ככל הניתן בתדירות הזוהה לתדירות שיערוך נכס הבסיס. יתרות זכות הנובעות מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים מוצגות בסעיף זכאים ויתרות זכות .

ו. יחידות בקרבן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי השער הקובע שפורסם ושנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.

ז. מניות לא סחירות - לפי הערכת שווי ממומחה שתתקבל אחת לשנה לפחות.

ח. דיבידנד לקבל – דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל לאחר יום ה- EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח.

ט. ריבית לקבל - ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח.

י. פקדונות והלוואות - לפי שווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות. השווי ההוגן מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

יא. נדליין להשקעה - נדליין להשקעה מוצג לפי שווי הוגן לתאריך הדיווח כאשר שינויים בשווי ההוגן נוקפים לדוח הכנסות והוצאות. השווי ההוגן נקבע בדרך כלל על ידי מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, בהתאם להערכות שווי כלכליות הכוללות שימוש בטכניקות הערכה והנחות לגבי אומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים מהנכס ואומדן שיעור היוון מתאים לתזרימי מזומנים אלה. אם ניתן, השווי ההוגן נקבע בהתייחס לעסקאות שנעשו לאחרונה בנדליין בעל אופי ומיקום דומים לזה המוערך.

במידת השווי ההוגן של נדליין להשקעה נדרשים מעריכי השווי והנהלת הקרבן להשתמש בהנחות מסוימות לגבי שיעורי התשואה הנדרשים לגבי נכסי קבוצה, מחירי ההשכרה העתידיים, שיעורי התפוסה, חידושי חוזים, הסתברות להשכרת שטחים פנויים, הוצאות תפעול הנכסים, איתנותם הפיננסית של השוכרים והשלכות הנובעות מהשקעות שיידרשו לפיתוח עתידי, על מנת להעריך את תזרימי המזומנים העתידיים מהנכסים. שינוי בהנחות המשמשות במדידת הנדליין להשקעה עשוי לגרום לשינוי בשווי ההוגן.

ד. ירידת ערך נכסים פיננסיים

החברה המנהלת בוחנת בכל תאריך מאזן אם קיימת ירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של נכסים פיננסיים.

אם קיימת ראייה אובייקטיבית לקיום הפסד מירידת ערך, סכום ההפסד נמדד כהפרש בין העלות (בניכוי תשלום קרן והפחתה) ובין השווי ההוגן, בניכוי הפסד לירידת ערך שנוקף בעבר לדוח הכנסות והוצאות. ביטול הפסד מירידת ערך אינו נוקף לדוח הכנסות והוצאות. ביטול הפסד ירידת ערך בגין מכשירי חוב נוקף לדוח הכנסות והוצאות אם ניתן ליחס באופן אובייקטיבי את העלייה בשווי ההוגן של המכשיר לאירוע שהתרחש לאחר שההפסד לירידת ערך נוקף לדוח הכנסות והוצאות.

באור 2: - כללי דיווח והמדיניות החשבונאית – (המשך):

ה. התחייבויות פנסיוניות

1. ההתחייבות הפנסיונית חושבה על ידי האקטואר מר אלן דובין. בהתאם למנגנון איזון אקטוארי הקיים בתקנון הקרן- ראה באור 15 להלן.
2. הדוחות האקטואריים נערכו על-פי בסיס אקטוארי מעודכן. בהתאם להוראות הדיווח האקטוארי שמפרסמת רשות שוק ההון יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

ו. הכרה בהכנסות

הכנסות מוכרות בדוח הכנסות והוצאות כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן.

הכנסות ריבית מוכרות על בסיס צבירה תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנד מהשקעות שאינן מטופלות לפי שיטת השווי המאזני, מוכרות במועד הקובע לזכאות לדיבידנד.

ז. הכרה בהוצאות

ההוצאות מוכרות על בסיס צבירה.

ח. שיטת רישום דמי גמולים ותשלומי קצבאות

דמי הגמולים נרשמים לפי חודש הגביה ותשלום הקצבאות על בסיס צבירה.

ט. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי רשות שוק ההון ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

ליום 31 בדצמבר 2019			
סך הכל	ללא הצמדה	בהצמדה למטבע חוץ	בהצמדה למדד המחירים לצרכן
אלפי ש"ח			
231,191	227,808	3,383	--
170,540	170,540	--	--
1,704	1,704	--	--
<u>403,435</u>	<u>400,052</u>	<u>3,383</u>	<u>--</u>
רכוש שוטף			
מזומנים ושווי מזומנים			
סיוע ממשלתי ישיר בשנה הנוכחית			
חייבים ויתרות חובה			
השקעות			
ניירות ערך שאינם סחירים			
6,155,642	--	--	6,155,642
268,715	53,991	2,777	211,947
963,758	43,861	919,897	--
<u>7,388,115</u>	<u>97,852</u>	<u>922,674</u>	<u>6,367,589</u>
ניירות ערך סחירים			
2,950,297	532,639	7,499	2,410,159
2,196,121	257,642	84,953	1,853,526
2,334,293	1,082,026	1,241,949	10,318
<u>7,480,711</u>	<u>1,872,307</u>	<u>1,334,401</u>	<u>4,274,003</u>
פקדונות והלוואות			
פקדונות			
הלוואות לעמיתים ולאחרים			
28,360	--	--	28,360
473,488	98,635	90,159	284,694
<u>501,848</u>	<u>98,635</u>	<u>90,159</u>	<u>313,054</u>
נכסים אחרים			
נדלי"ן להשקעה			
66,339	66,339	--	--
<u>15,840,448</u>	<u>2,535,185</u>	<u>2,350,617</u>	<u>10,954,646</u>
=====	=====	=====	=====

ליום 31 בדצמבר 2018			
סך הכל	ללא הצמדה	בהצמדה למטבע חוץ	בהצמדה למדד המחירים לצרכן
אלפי ש"ח			
רכוש שוטף			
426,485	391,411	35,074	--
153,416	153,416	--	--
66	66	--	--
<u>579,967</u>	<u>544,893</u>	<u>35,074</u>	<u>--</u>
השקעות			
ניירות ערך שאינם סחירים			
5,204,838	--	--	5,204,838
324,802	58,048	2,290	264,464
917,572	54,123	863,449	--
<u>6,447,212</u>	<u>112,171</u>	<u>865,739</u>	<u>5,469,302</u>
ניירות ערך סחירים			
2,521,950	460,630	--	2,061,320
1,968,233	164,230	98,482	1,705,521
1,891,329	967,065	896,039	28,225
<u>6,381,512</u>	<u>1,591,925</u>	<u>994,521</u>	<u>3,795,066</u>
פקדונות והלוואות			
26,929	--	--	26,929
432,273	98,032	28,565	305,676
<u>459,202</u>	<u>98,032</u>	<u>28,565</u>	<u>332,605</u>
נכסים אחרים			
63,179	63,179	--	--
<u>13,931,072</u>	<u>2,410,200</u>	<u>1,923,899</u>	<u>9,596,973</u>

באור 4: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
	אלפי ש"ח		
			ליום 31 בדצמבר 2019
231,191	211,501	19,690	מזומנים ושווי מזומנים
170,540	167,040	3,500	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
1,704	1,704	--	חייבים ויתרות חובה
7,388,115	6,984,154	403,961	ניירות ערך שאינם סחירים
7,480,711	7,080,648	400,063	ניירות ערך סחירים
501,848	475,750	26,098	פקדונות והלוואות
66,339	63,048	3,291	נדל"ן להשקעה
<u>15,840,448</u>	<u>14,983,845</u>	<u>856,603</u>	סך הכל נכסים
=====	=====	=====	
			ליום 31 בדצמבר 2018
426,485	385,733	40,752	מזומנים ושווי מזומנים
153,416	150,220	3,196	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
66	66	--	חייבים ויתרות חובה
6,447,212	6,110,277	336,935	ניירות ערך שאינם סחירים
6,381,512	6,044,663	336,849	ניירות ערך סחירים
459,202	435,795	23,407	פקדונות והלוואות
63,179	60,045	3,134	נדל"ן להשקעה
<u>13,931,072</u>	<u>13,186,799</u>	<u>744,273</u>	סך הכל נכסים
=====	=====	=====	

באור 4: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים – (המשך):
 ב. התחייבות לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
2,898	2,898	--
6,495,003	6,286,217	208,786
14,046,591	13,220,923	825,668
2,199,443	2,037,616	161,827
22,741,037	21,544,756	1,196,281
3,246,987	3,015,747	231,240
25,988,024	24,560,503	1,427,521
(1,884,552)	(1,745,739)	(138,813)
(1,330,678)	(1,234,536)	(96,142)
(2,669,471)	(2,442,167)	(227,304)
(5,884,701)	(5,422,442)	(462,259)
5,290	4,880	410
(3,678,950)	(3,602,406)	(76,544)
(592,113)	(559,588)	(32,525)
15,837,550	14,980,947	856,603
15,840,448	14,983,845	856,603

ליום 31 בדצמבר 2019

התחייבויות אחרות

התחייבויות פנסיוניות

התחייבויות פנסיוניות צבורות:

לפנסיונרים

לעמיתים פעילים

לעמיתים מוקפאי זכויות

זכויות שיצברו בעתיד:

התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל

בקרן בעתיד

התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות

בניכוי:

ערך נוכחי של דמי הגמולים שיתקבלו בקרן בעתיד

ערך נוכחי של סבסוד אג"ח מיועדות מסוג ערד

שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן

סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון

הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת
 שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו "ערד" לאומדן השווי ההוגן

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע

הממשלתי הישיר לקרן

גרעון אקטוארי, נטו *

(* לעניין גרעון הקרן, ראה ביאור 15).

באור 4: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים – (המשך):
 ב. התחייבות לפי קבוצות עמיתים – (המשך):

סך הכל	עמיתים ותקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
16,433	15,626	807
5,087,721	4,937,865	149,856
11,217,015	10,576,689	640,326
1,751,584	1,626,626	124,958
18,056,320	17,141,180	915,140
2,712,358	2,525,990	186,368
20,768,678	19,667,170	1,101,508
(1,937,396)	(1,799,373)	(138,023)
(872,416)	(810,154)	(62,262)
(550,419)	(468,060)	(82,359)
(3,360,231)	(3,077,587)	(282,644)
5,746	5,342	404
(3,499,554)	(3,423,752)	(75,802)
--	--	--
13,914,639	13,171,173	743,466
13,931,072	13,186,799	744,273

ליום 31 בדצמבר 2018

התחייבויות אחרות

התחייבויות פנסיוניות

התחייבויות פנסיוניות צבורות:
 לפנסיונרים
 לעמיתים פעילים
 לעמיתים מוקפאי זכויות

זכויות שיצברו בעתיד:

התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות

בניכוי:

ערך נוכחי של דמי הגמולים שיתקבלו בקרן בעתיד

ערך נוכחי של סבסוד אג"ח מיועדות מסוג ערד

שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן

סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון

הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו "ערד" לאומדן השווי ההוגן

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע

הממשלתי הישיר לקרן

גרעון אקטוארי, נטו *

באור 5 : - מזומנים ושווי מזומנים

ההרכב :

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
391,411	352,026	39,385	227,808	208,257	19,551
35,074	33,707	1,367	3,383	3,234	149
426,485	385,733	40,752	231,191	211,491	19,700

מזומנים ושווי מזומנים :
בש"ח
במט"ח

באור 6 : - חייבים ויתרות חובה

ההרכב :

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
--	--	--	1,647	1,647	--
66	66	--	57	57	--
66	66	--	1,704	1,704	--

מוסדות
אחרים
סה"כ

באור 7 : - ניירות ערך שאינם סחירים

ההרכב :

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
5,529,640	5,238,843	290,797	6,424,357	6,069,383	354,974
917,572	871,434	46,138	963,758	914,771	48,987
6,447,212	6,110,277	336,935	7,388,115	6,984,154	403,961

אגרות חוב שאינן סחירות (א)
מניות וניירות ערך אחרים (ב)

א. אגרות חוב שאינן סחירות

ההרכב :

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים
באלפי ש"ח			באלפי ש"ח		
5,204,838	4,932,312	272,526	6,155,642	5,815,918	339,724
324,802	306,531	18,271	268,715	253,465	15,250
5,529,640	5,238,843	290,797	6,424,357	6,069,383	354,974

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב אחרות

באור 7: - ניירות ערך שאינם סחירים - (המשך):

א. אגרות חוב שאינן סחירות - (המשך):

התפלגות אגרות חוב שאינן סחירות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן:

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	
באלפי ש"ח			באלפי ש"ח			
186,975	183,168	3,807	132,163	129,916	2,247	בשנה הראשונה
131,820	129,721	2,099	128,658	125,724	2,934	בשנה השנייה
130,707	127,709	2,998	97,088	94,259	2,829	בשנה השלישית
97,858	95,012	2,846	52,372	50,557	1,815	בשנה הרביעית
51,420	49,622	1,798	14,004	13,305	699	בשנה החמישית
26,388	25,072	1,316	486,525	465,647	20,878	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
2,144,611	2,042,209	102,402	2,615,772	2,488,558	127,214	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
2,732,874	2,561,015	171,859	2,868,296	2,673,836	194,460	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
26,987	25,315	1,672	29,479	27,581	1,898	מעל 15 שנים
<u>5,529,640</u>	<u>5,238,843</u>	<u>290,797</u>	<u>6,424,357</u>	<u>6,069,383</u>	<u>354,974</u>	

התקופה הממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת:

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	
8.03	8.00	8.73	7.82	7.79	8.34	אגרות חוב הצמודות למדד התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
0.76	0.75	0.89	(0.49)	(0.49)	(0.45)	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
3.61	3.62	3.57	3.28	3.28	3.25	אגרות חוב בלתי צמודות התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
3.00	3.00	2.96	1.50	1.50	1.48	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
3.34	3.34	3.33	2.95	2.95	2.94	אגרות חוב צמודות למט"ח התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
15.20	15.20	15.17	17.56	17.56	17.56	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)

באור 7: - ניירות ערך שאינם סחירים - (המשך):

ב. מניות וניירות ערך שאינם סחירים:

הרכב:

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
50,583	47,973	2,610	54,563	51,744	2,819
306	288	18	6,257	5,862	395
866,683	823,173	43,510	902,938	857,165	45,773
917,572	871,434	46,138	963,758	914,771	48,987

מניות
חוזים עתידיים
קרנות השקעה (*)
סך הכל
(*)ראה באור 14ו'.

באור 8: - ניירות ערך סחירים

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019		
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
2,521,950	2,391,392	130,558	2,950,297	2,797,521	152,776
1,968,233	1,862,039	106,194	2,196,121	2,073,868	122,253
4,490,183	4,253,431	236,752	5,146,418	4,871,389	275,029
656,982	621,499	35,483	1,092,345	1,039,939	52,406
190,351	180,266	10,085	213,493	202,061	11,432
1,043,996	989,467	54,529	1,028,455	967,259	61,196
6,381,512	6,044,663	336,849	7,480,711	7,080,648	400,063

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב אחרות
מניות
קרנות נאמנות
קרנות סל

ב. אגרות חוב ממשלתיות ואחרות

1. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
342,094	320,110	21,984	531,689	500,535	31,154	בשנה הראשונה
523,687	494,699	28,988	310,653	287,197	23,456	בשנה השנייה
315,447	292,532	22,915	283,679	261,397	22,282	בשנה השלישית
326,531	303,879	22,652	234,893	220,420	14,473	בשנה הרביעית
225,973	214,783	11,190	264,283	252,668	11,615	בשנה החמישית
331,378	317,910	13,468	663,155	637,628	25,527	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
478,945	464,785	14,160	373,091	356,840	16,251	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
56,750	54,057	2,693	94,621	89,735	4,886	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
1,889,378	1,790,676	98,702	2,390,354	2,264,969	125,385	מעל 15 שנים
<u>4,490,183</u>	<u>4,253,431</u>	<u>236,752</u>	<u>5,146,418</u>	<u>4,871,389</u>	<u>275,029</u>	

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	
<u>אגרות חוב אחרות הצמודות למדד :</u>						
7.97	7.99	7.67	8.80	8.83	8.38	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
1.29	1.29	1.17	0.17	0.17	0.21	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
<u>אגרות חוב הצמודות למט"ח :</u>						
8.02	7.99	8.66	5.08	5.07	5.42	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
5.54	5.53	5.73	4.17	4.16	4.42	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
<u>אגרות חוב בלתי צמודות :</u>						
8.20	8.14	9.27	8.17	8.10	9.43	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
2.61	2.60	2.83	1.22	1.21	1.45	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019			א. ההרכב :
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
26,929	25,494	1,435	28,360	26,848	1,512	פקדונות
427,064	405,092	21,972	467,644	443,058	24,586	הלוואות לאחרים
5,209	5,209	--	5,844	5,844	--	הלוואות לעמיתים (1)
<u>459,202</u>	<u>435,795</u>	<u>23,407</u>	<u>501,848</u>	<u>475,750</u>	<u>26,098</u>	

(1) הלוואות לעמיתים

הלוואות צמודות אשר ניתנו לתקופה מקורית של עד שבע שנים.

ב. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019			פקדונות
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
--	--	--	28,360	26,848	1,512	בשנה הרביעית
26,929	25,494	1,435	--	--	--	בשנה החמישית
<u>26,929</u>	<u>25,494</u>	<u>1,435</u>	<u>28,360</u>	<u>26,848</u>	<u>1,512</u>	

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 בדצמבר 2019			הלוואות לעמיתים ולאחרים
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
85,280	80,752	4,528	104,523	98,867	5,656	בשנה הראשונה
41,310	39,279	2,031	111,243	105,282	5,961	בשנה השנייה
56,407	53,486	2,921	48,556	46,220	2,336	בשנה השלישית
43,139	41,076	2,063	50,344	47,977	2,367	בשנה הרביעית
49,839	47,496	2,343	22,272	21,245	1,027	בשנה החמישית
42,788	40,832	1,956	40,807	38,927	1,880	מעל חמש שנים ועד 7 שנים
47,684	45,255	2,429	40,498	38,226	2,272	מעל שבע שנים ועד 10 שנים
52,040	49,051	2,989	44,905	42,351	2,554	מעל עשר שנים ועד 15 שנים
13,786	13,074	712	10,340	9,807	533	מעל 15 שנים
<u>432,273</u>	<u>410,301</u>	<u>21,972</u>	<u>473,488</u>	<u>448,902</u>	<u>24,586</u>	

ג. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת

<u>ליום 31 בדצמבר 2018</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2019</u>			<u>פקדונות</u>
<u>סך הכל</u>	<u>עמיתים ותיקים</u>	<u>עמיתי ביניים</u>	<u>סך הכל</u>	<u>עמיתים ותיקים</u>	<u>עמיתי ביניים</u>	
						<u>פקדונות צמודים למדד:</u>
						התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים) התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
4.59	4.59	4.59	3.59	3.59	3.59	
1.01	1.01	1.01	(0.29)	(0.29)	(0.29)	
<u>ליום 31 בדצמבר 2018</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2019</u>			<u>הלוואות לעמיתים</u>
<u>עמיתים ותיקים</u>			<u>עמיתים ותיקים</u>			<u>הלוואות צמודות למדד:</u>
						התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים) התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
	1.99			1.99		
	0.76			(0.22)		
<u>ליום 31 בדצמבר 2018</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2019</u>			<u>הלוואות לאחרים</u>
<u>סך הכל</u>	<u>עמיתים ותיקים</u>	<u>עמיתי ביניים</u>	<u>סך הכל</u>	<u>עמיתים ותיקים</u>	<u>עמיתי ביניים</u>	
						<u>הלוואות צמודות למדד:</u>
						התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים) התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
5.41	5.39	5.61	5.46	5.45	5.70	
2.55	2.56	2.37	0.74	0.73	0.89	
<u>ליום 31 בדצמבר 2018</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2019</u>			<u>הלוואות לא צמודות:</u>
						התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים) התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
1.51	1.51	1.54	10.01	10.01	10.10	
6.00	6.00	6.10	3.54	3.54	3.54	
<u>ליום 31 בדצמבר 2018</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2019</u>			<u>הלוואות צמודות למט"ח:</u>
						התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים) התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
1.37	1.37	1.33	2.00	2.00	1.97	
5.46	5.45	5.46	5.23	5.23	5.26	

א. הרכב ותנועה :

2018			2019			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	
62,519	59,418	3,101	63,179	60,045	3,134	יתרה ליום 1 בינואר
49	47	2	157	150	7	עלויות והוצאות שהונו
611	580	31	3,003	2,853	150	התאמת שווי הוגן
<u>63,179</u>	<u>60,045</u>	<u>3,134</u>	<u>66,339</u>	<u>63,048</u>	<u>3,291</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. נדל"ן להשקעה מוגדר כנדל"ן (קרקע או מבנה - או חלק ממבנה - או שניהם) המוחזק בבעלות או בחכירה לצורך הפקת הכנסות שכירות או לשם עליית ערך הונית או שניהם, ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורה או שירותים או למטרות מנהלתיות, או מכירה במהלך העסקים הרגיל. מדידה לראשונה של נדל"ן להשקעה תתבצע לפי עלות בתוספת עלויות עסקה. לאחר ההכרה לראשונה, החברה בחרה למדוד את הנדל"ן להשקעה בהתאם למודל השווי ההוגן לפיו נדל"ן להשקעה נמדד בשווי הוגן שישקף את תנאי השוק בתאריך הדוח על המצב הכספי, כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח והפסד, וזאת תוך יישום עקיב של המודל הנבחר לגבי כל הנדל"ן להשקעה, למעט חריגים שנקבעו. החברה בוחנת לפחות אחת לשנה את שווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה ובנוסף לכך בכל מועד בו מסתמן כי ישנם שינויים מהותיים בשווי.

השווי ההוגן נקבע, בהתבסס על הערכות שווי שנערכו ע"י שמאי מקרקעין בלתי תלויים בחברה. הערכות השווי מתבצעות על ידי שמאי מקרקעין מנוסים הפעילים בשוק הנדל"ן לאורך שנים ומבצעים הערכות שווי לנכסים בהיקפים מהותיים מאוד עבור חברות, בנקים וגופים מוסדיים. הערכות השווי נעשו בעיקר בשיטת היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהנכסים, תוך הבחנה בין התזרימים הצפויים מחוזים חתומים, לבין אלה הצפויים בתום תקופת השכירות. שיעורי ההיוון נקבעו תוך התחשבות בסוג הנכס וייעודו, מיקומו ופרמטרים שונים הקשורים בשכירות כגון: תקופת השכירות, איכות השוכרים, היקף השטחים הפנויים בנכס, דמי השכירות הנקובים בחוזי השכירות וכדומה, ותוך התחשבות בדמי השכירות הראויים אותם צפויה החברה לגבות עם תום תקופת השכירות. שיעורי ההיוון נמצאים בטווח שבין 6.00% - 7.00% עבור השטחים המושכרים ובטווח שבין 8.00% - 8.50% עבור השטחים הפנויים.

ג. פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקרן כנדל"ן להשקעה :

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה (בשנים)	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
20,228	20,539	09/05/2041	נכס א'
19,864	20,797	15/08/2054	נכס ב'
23,087	25,003	25/02/2058	נכס ג'
<u>63,179</u>	<u>66,339</u>		סה"כ נדל"ן בחכירה מהוונת

טרם בוצע רישום בית משותף לכל הנכסים ולכן לא נרשמו זכויות חכירה ברשות מקרקעי ישראל. רישום הבית המשותף מול המנהל נמצא בתהליך. לכל הנכסים קיימת אופציית הארכה ל-49 שנים נוספות החל מתום תקופת החכירה.

באור 11 : - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
1,394	--	פנסיונרים ומוסדות בגין שכר
2,034	2,170	החברה המנהלת
12,305	--	התחייבויות בגין נגזרים
--	39	אחר
<u>15,733</u>	<u>2,209</u>	סך הכל זכאים ויתרות זכות

באור 12 : - התחייבות בשל סיום יחסי עובד מעביד

חלקה של הקרן בהבטחת הפנסיה ו/או הפיצויים לעובדיה מופקד באופן שוטף בקרנות ובקופות גמל. התחייבות הקרן לפנסיה תקציבית, שאינה מכוסה על-ידי הפקדה בקרן, מכוסה על ידי הפרשה נוספת בספרים המבוססת על חישוב אקטוארי.

ליום 31 בדצמבר		להלן ההרכב :
2018	2019	
אלפי ש"ח		
700	689	התחייבות לפנסיה תקציבית עבור עובדי הקרן שפרשו

באור 13 : - סיוע ממשלתי ישיר בשנה הנוכחית

במכתב הממונה מיום 11 בדצמבר, 2003 לקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות, שתוקן ביום 20 באוקטובר, 2004, הודיע הממונה כי יינתן סיוע כספי, בגין כל שנת כספים, החל משנת הכספים 2004 ואילך, שיהיה שווה לצירופם של כל אלה :

א. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים הוותיקים :

1. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "מירון" או "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%.
2. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.

ב. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים :

1. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר 2004 או לאחריו, כאמור באותם דוחות כספיים, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום כאמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.
2. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "ערד", כאמור באותם דוחות כספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני יום ה-1 בינואר 2004, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.

סכום הסיוע המחושב המגיע לקרן לשנת 2019 הינו 170,540 אלפי ש"ח (לשנת 2018 - 153,416 אלפי ש"ח). סכום הסיוע צפוי להתקבל בקרן בשנת 2020.

באור 14 : - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. הסכם פשרה עם קבוצת הסתדרות העובדים הלאומית

1. ביום 28 באוקטובר, 2009 נחתם הסכם פשרה עם תאגידיים מקבוצת הסתדרות העובדים הלאומית בארץ-ישראל (להלן - ההסתדרות הלאומית). ביום 15 בנובמבר, 2009 אישרו מוסדות ההסתדרות הלאומית את הסכם הפשרה עם הקרן, והסכם הפשרה קיבל תוקף מחייב.
2. על פי הסכם הפשרה, הועברו לקרן וחברת הבת שלה (לשעבר) הוד המדבר מלון בע"מ כל הנכסים, המניות, יחידות ההשתתפות והזכויות שבידי העל תשורה, וחברות הבת שלה, בין היתר, הועברו לחברת הבת, הוד המדבר מלון בע"מ על פי הסכם הפשרה 5,141,271 מניות של חברת דש איפקס הולדינגס בע"מ (להלן - דש אייפקס).
3. הסכם הפשרה מביא לידי סיום באופן הדדי, מלא ומוחלט את כל המחלוקות בין הקרן לבין ההסתדרות הלאומית, והכול מבלי לפגוע בזכות הקרן לתבוע נזקים נוספים מכ-30 גורמים נוספים הקשורים בהסתדרות הלאומית (נושאי משרה לשעבר בקרן ובחברות הבת שלה). בהסכם הפשרה נקבע כי אם אחד הגורמים הנוספים יתבע את ההסתדרות הלאומית בשל תביעת קרן הפנסיה כלפיו, תהיה ההסתדרות הלאומית זכאית לשיפוי מקרן הפנסיה בגין הסכום שתחויב בו.
4. בנוסף, התחייבה הקרן במסגרת הסכם הפשרה לשפות את ההסתדרות הלאומית וצדדים קשורים לה בגין חובות לרשויות המס הנובעות מיישום הסכם הפשרה וכן בגין הוצאות שייגרמו לה עקב סיום יחסי עובד ומעביד גם הן כפועל יוצא של הסכם הפשרה. כמו כן, כחלק מהסכם הפשרה, תהיה הקרן רשאית לממש בעצמה את זכויות התביעה של העל תשורה כלפי צדדים שלישיים.
5. ההסכם אושר על ידי הממונה על שוק ההון במשרד האוצר.

ב. הסכם עם חברת הבת הוד המדבר מלון בע"מ

- בעקבות הסכם הפשרה שנחתם בין הקרן וחברה בבעלותה המלאה, הוד המדבר מלון בע"מ (להלן - הוד המדבר) לבין ההסתדרות הלאומית, נחתם ביום 14 במרס 2010 הסכם בין הקרן לבין הוד המדבר אשר עיקריו מפורטים להלן:
- (1) הקרן קיבלה לידיה נכסים שהועברו אל הצדדים בהתאם להסכם הפשרה הכוללים יחידות השתתפות באביב ונצ'רס 1 שותפות מוגבלת, זכויות בקשר עם מניות חברת מפרש אמנת אחזקות בע"מ ורכוש קבוע.
 - (2) הקרן נשאה במלוא התשלום להעל תשורה בסך 5,000 אלפי ש"ח בגין שירותים שניתנו לקרן על ידי העל תשורה, בהתאם להסכם הפשרה.
 - (3) 5,141,271 מניות חברת דש אייפקס, הועברו במסגרת הסכם הפשרה להוד המדבר.
 - (4) הוד המדבר המחתה לקרן את מלוא זכויותיה וחובותיה בקשר עם תביעה שהצדדים הגישו לבית משפט מחוזי בת.א. 2058/09 על סך 190,000 אלפי ש"ח כנגד נושאי משרה לשעבר בקרן ו/או בהוד המדבר.
 - (5) השיפויים להעל תשורה הקבועים בהסכם הפשרה יחולקו בין הצדדים באופן הבא: הקרן תישא בכל השיפויים הקשורים ב (א) סיום יחסי עובד מעביד עם עובדי העל תשורה שהועברו לקרן ו- (ב) בהליכים המשפטיים שהקרן צד להם והוד המדבר תישא בשיפויים להעל תשורה בקשר עם (א) חובות מס שנוצרו בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2009 (ב) חובות מס שיווצרו כתוצאה מביצוע הסכם הפשרה. (ג) שיפוי בגין כל חיוב כספי שיושת על העל תשורה בקשר עם תביעות דש אייפקס ו/או יובלים פנסיה, הכל כמפורט בהסכם הפשרה.
- ג. כנגד החברה המנהלת והקרן הוגשו מספר תביעות הנמצאות בהליכים משפטיים שונים. בהתאם להערכת הנהלת החברה, המתבססת על יעוציה המשפטית של החברה, לא נדרש לבצע הפרשה בדוחות הכספיים.

באור 14 : - התחייבויות תלויות והתקשרויות - (המשך) :

ד. חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958 ותקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על החברה המנהלת בנסיבות שפורטו בחוק, בתקנותיו ובפסיקת בתי הדין לעבודה בגין חובות של מעבידים לקופות גמל עבור עובדיהם בשל כספים אשר לא הועברו במועד החוקי לקופה.

בהתאם לתקנות הגנת השכר (פרטים ומסירת הודעות) התשל"ו - 1976, שנקבעו מכח החוק הני"ל קיימת חובת דיווח על המעביד לקופת הגמל. על המעביד למסור לקופה פרטים לגבי עובדיו, הכוללים בין היתר גם את שכר העבודה ששולם להם, סכומי חלקם של העובד והמעביד בתשלום לקופת הגמל, והאם העובדים מבוטחים גם בקופת גמל אחרת. כמו כן, על המעביד לדווח באופן שוטף לקרבן, על שינוי בחלק מפרטים אלו ובמיוחד על שינוי בשכר או בביטוח העובדים בקופה אחרת, למרות האמור בתקנות הני"ל. מעבידים רבים אינם מוסרים לקופה את כל המידע הנדרש מהם. בנוסף לכך, ההסדר החוקי החל כיום, ובמיוחד סעיף 20 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005, מאפשר לעובד הזכאי לתשלומים לקופת גמל לקבוע בכל עת את קופת הגמל שאליה יועברו תשלומיו ותשלומי המעביד. משכך אומדת החברה המנהלת את היקף הסכומים שלא הועברו במועד על ידי המעבידים על פי נתוני הדיווח בחודשים הקודמים.

ביום 1 בפברואר 2016, נכנסו לתוקפן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל) תשע"ד-2014. תקנות אלו וכן חוזרי רשות שוק ההון שפורסמו בנושא קובעים בין היתר את הפרטים אותם מוסר מעסיק בגין עובדיו במועד הפקדת התשלומים ובמועד הפסקת התשלומים. התקנות והחוזרים האמורים עשויים להגדיל את היקף המידע שנמסר לקופות הגמל ובכך יאפשרו ביצוע אומדן מדויק יותר.

לתאריך המאזן אומדן חובות המעסיקים שלא סולקו במועד, בתוספת ריבית החשב הכללי, מסתכם בכ- 4,647 אלפי ₪ (2018 - 4,326 אלפי ₪).

החובות נמצאים בתהליך של טיפול על ידי החברה המנהלת כדלקמן :

1. פנייה למעסיקים לבירור חשד החוב במטרה לקבל אסמכתאות כגון סיום עבודה / אישור על יציאה לחופשה וכדומה.
2. שליחת מכתבים למעסיקים ועמיתים ליידוע החשד בחוב כנדרש בדין.
3. נקיטת הליכים משפטיים נגד מעסיקים חייבים לצורך גביית החוב בהתאם להוראות הדין.
4. במידה וקיים חוב ממשי החברה פועלת לגבייתו, כולל ריבית פיגורים.
5. במידה ואין שיתוף פעולה מצד המעסיק החברה נוקטת באמצעים משפטיים העומדים בפניה כולל הגשת תביעה.

ה. לקרבן יתרת התחייבויות :

1. התחייבות להשקעה בקרנות השקעה בסך 429,069 אלפי ₪ (2018 - 350,900 אלפי ₪).
2. יתרת התחייבות להעמדת הלוואות בסך 70,604 אלפי ₪ (2018 - 165,455 ₪)
3. התחייבות להשקעה בנדל"ן בסך 10,000 אלפי ₪ (2018 - 10,000 אלפי ₪).

באור 15 : - התחייבויות פנסיוניות

א. סכום ההתחייבות האקטוארית המוצגת במאזן מייצג את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בגין ההתחייבות הפנסיונית ותשלומי הקרבן לעמיתים פעילים, עמיתים בעלי זכויות מוקפאות ולגמלאים, נכון ליום 31 בדצמבר, 2019, כפי שחושב על ידי אקטואר הקרבן, מר אלן דובין. החישוב האמור בוצע לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת הסיכון. ההתחייבות הפנסיונית מהווה את הערך הנוכחי של ההתחייבויות לפנסיונרים וההתחייבויות לעמיתים בתוכניות השונות.

ב. להלן התנועה בעודף (גרעון) אקטוארי :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
--	--	גרעון אקטוארי לתחילת השנה
		השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב
		ההתחייבויות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו
1,055,881	(3,971,629)	לחישוב אשתקד (ראה 1 להלן)
(278,559)	1,260,463	השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
(777,322)	2,119,053	סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון
--	(592,113)	גרעון אקטוארי לסוף השנה
=====	=====	

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב תקופה קודמת :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
1,064,085	(3,982,217)	שינוי בשיעור הריבית
(8,204)	10,588	שינויים דמוגרפיים
1,055,881	(3,971,629)	
=====	=====	

2. פירוט השפעות שוטפות :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
באלפי ש"ח		
(239,097)	1,391,647	תשואה בפועל גבוהה (נמוכה) מהתשואה החזויה
(35,685)	(7,696)	מידוד יתרת פתיחה גרעון
--	(184,396)	עדכון לוחות שיפור תמותה (ראה סעיף ו' להלן)
28,973	--	עדכון מקדמים - תקנון חדש
(3,791)	--	טיוב נתונים
19,438	--	עדכון מודל אקטוארי
(48,397)	60,908	אחרות
(278,559)	1,260,463	סך הכל השפעות שוטפות
=====	=====	

באור 15: - התחייבויות פנסיוניות - (המשך):

ג. במאי 2003 הודיע משרד האוצר לוועדת הכספים של הכנסת כי תועמד כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר על מנת להגן על עמיתיה וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני גירעונות ותנודתיות בתשואות. ביום 17 באוגוסט, 2011, המליצה וועדה ציבורית שהוקמה ע"י שר האוצר, כי כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר הנובע מירידה בעקום הריבית, וזאת ביחס לריבית צמודה של 4%, אשר הייתה בסיס לחישוב הגירעון האקטוארי של הקרנות במסגרת תכנית ההבראה שנקבעה להן.

בעתירה לבג"ץ שהוגשה בתחילת שנת 2011 ע"י החברה וכן מספר קרנות פנסיה ותיקות שאינן בהסדר (להלן: "העותרות"), כנגד שר האוצר ואח', (להלן: "העתירה"), טוענות העותרות בין היתר לאפליה של הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ומבקשות לחייב את האוצר להעניק את כרית הביטחון שניתנה לקרנות הוותיקות שבהסדר גם לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר.

בחדש אפריל 2013 נדחה הדיון בבג"ץ בהסכמת הצדדים והחלו דיונים מול האוצר על מנת להגיע למתווה מוסכם להסדרת כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר.

ביום 2 ביולי, 2013 ולאחר התקיימות מספר דיונים בין משרד האוצר לנציגי החברה והעותרות, התקבל מסמך עקרונות ממשרד האוצר, אגף שוק ההון, ביטוח וחשכון (להלן: "מסמך העקרונות") בה צוין מתווה לתיקון טיוטת חוק הפיקוח על שירותים (ביטוח) התשמ"א 1981 (להלן: "טיטת הצעת החוק"), במסגרתו יוצע מתן כרית בטחון לקרן פנסיה ותיקה שאינה בהסדר, בכפוף לנקיטת צעדים מסוימים להקטנת ההתחייבויות האקטואריות של הקרן ולתיקון תקנוני קרן הפנסיה (תוכניות א' ו-ב') עד ליום 30 בנובמבר 2013.

כמו כן, ביום 7 בנובמבר 2013 הודיע משרד האוצר (להלן: "ההודעה") כי קרן פנסיה ותיקה שאינה בהסדר, אשר תבצע תיקון בתקנונה בהתאם לאמור במסמך העקרונות, תימנע מהפעלת מנגנון איזון אקטוארי, והכל כמפורט בהודעה.

בהתאם לאמור לעיל, אישר דירקטוריון החברה המנהלת ביום 24 בספטמבר 2013, לבצע את הצעדים הנדרשים לצורך קבלת כרית הביטחון, ואימץ מתווה פעולה כפי שיפורט להלן, הכולל מספר תיקונים בתקנוני תוכניות א' ו-ב' של הקרן, אשר בהתאם לאישור הממונה, נכנסו לתוקף החל מינואר 2013:

1. דחייה מדורגת של גיל הפרישה התקנוני לגיל הפרישה הקבוע בחוק גיל הפרישה, התשס"ד-2004 ובכפוף למסמך העקרונות.

2. הפחתה מדורגת של סכומי הקצבאות אשר ישולמו בגין קצבאות חודש ינואר 2013 ואילך באופן ששיעור ההפחתה הכולל יסתכם ל-1.75%, בהתאם לשיעורים המפורטים להלן:

בשנת 2013 – 0.25%;

בשנת 2014 – 0.75%;

בשנת 2015 – 1%;

בשנת 2016 – 1.5%;

בשנת 2017 ואילך – 1.75%.

3. הפחתה של 1.75% על המשכיות ההונית אשר בוצעו החל מיום 1 בינואר, 2013.

4. תיקון המקדמים בתקנוני הקרן באופן שהותאמו לשינויים בגיל הזכאות לקבלת קצבה.

בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, במסגרתו עוגנה כרית הביטחון בחקיקה ראשית (ראה גם סעיף ה' להלן). בעקבות עיגון הכרית בחקיקה, נמחקה בהסכמת הצדדים העתירה. הדוחות האקטואריים לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-31 בדצמבר, 2018 חושבו בהתאם לשינוי התקנון המפורט לעיל.

ד. עד לשנת 2014, לצורך הכנת המאזן האקטוארי, קרן הפנסיה מחשבת את גובה הסיוע הממשלתי הכולל על פי הכללים המפורטים בנספח 1 לחוזר 3-3-2006. שווי הוגן אקטוארי מחושב כהפרש בין מאזן (2) לבין מאזן (3) ובין מאזן (3) לבין מאזן (4), כמפורט בחוזר 3-3-2006. לצורך חישוב המאזן החשבונאי, קיימות הוראות המתייחסות לשערוך אג"ח מיועדות בהוראות הביצוע לשערוך נכסי חוב לא סחירים אשר פרסמה חברת מרווח הוגן מתוקף חוזר גופים מוסדיים 2-9-2011. שני החישובים מובילים לתוצאות שאינן בהכרח זהות.

באור 15: - התחייבויות פנסיוניות - (המשך):

ה. מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן. אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על עודף אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה (להלן - "העודף המקסימאלי"), תגדיל הקרן את זכויות העמיתים והפנסיונרים בקרן בגין העודף האקטוארי העולה על 5% מההתחייבויות, וזאת בכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי העולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן באותה שנה, תאוזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגירעון האקטוארי, ובכפוף לאישור הממונה.

אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון העולה על 3% מסך כל התחייבויות הקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאוזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

נכון ליום 31 בדצמבר, 2019, לקרן גרעון אקטוארי בסך כולל של כ- 3,262 מיליוני ש"ח, כאשר שיעור הגרעון לעמיתים הוותיקים הינו 12.2% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקבוצה ושיעור הגרעון לעמיתי ביניים הינו 18.2% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקבוצה (לפני הפעלת מנגנון "כרית הביטחון").

נכון ליום 31 בדצמבר, 2019 גובה "כרית הביטחון", בהתאם לחקיקה כאמור בסעיף ג' לעיל, ובתוספת ריבית בגובה 3.48% לשנה והצמדה למדד מדצמבר 2011 הינו כ- 1,121 מיליוני ש"ח.

בהתאם להערכת אקטואר הקרן, חישוב שווה של "כרית הביטחון" בהתאם לצפי מועד קבלתה העתידי ומהוון ליום 31 בדצמבר, 2019 לפי וקטור הריביות, הינו כ- 2,669 מיליון ש"ח.

מכתב של משרד האוצר מיום 3 במרס, 2015 הבהיר כי מנגנון האיזון האקטוארי יופעל אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם להבהרה כאמור לעיל, ולפני השימוש במנגנון "כרית הביטחון", שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון של גרעון העמיתים הוותיקים הינו 8.03% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקבוצה ולעמיתי ביניים הינו 14.69% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקבוצה.

נכון ליום 31 בדצמבר, 2019, בהתאם להערכות החברה, בהתבסס על יועציה המשפטיים ואקטואר הקרן, החליטה הנהלת הקרן על שימוש במנגנון "כרית הביטחון" לכיסוי הגרעון הצבור בכלל הקרן, כך שיתרת גרעון הקרן לאחר השימוש בכספי "כרית הביטחון" הינה כ- 592 מיליוני ש"ח, המהווה גרעון בשיעור של 2.3% בשתי הקבוצות בקרן, דהיינו אינו מחייב הפחתת זכויות.

כמו כן, פנתה הנהלת הקרן לרשות שוק ההון לקבלת הנחיות בדבר אופן הקצאת "כרית הביטחון" בין הקבוצות לאישור המתווה המתואר לעיל.

לעניין התפתחות אירועים לאחר תאריך המאזן ובהם ירידה בעקום הריבית והשלכות הירידות בשוק ההון בעקבות התפשטות נגיף הקורונה, והשלכותיכם על הגירעון האקטוארי של הקרן ראה ביאור 24.

1. בחינת אפשרות לשינוי מנגנון הצמדת תשלומי הקצבאות לעמיתי תכנית א' בקרן:

תקנון תכנית א' קובע כי "הפנסיה של העמית או שאריו תעודכן בהתאם למלוא השינויים שיחולו במדד, בכל פעם שתשולם תוספת יוקר, שיפורסם לגביה צו הרחבה". כלומר, מועד עדכון הפנסיה הוא מועד תשלום תוספת יוקר שיפורסם לגביה צו הרחבה. יצוין כי במשך השנים האחרונות לא שולמו במשק הישראלי תוספות יוקר שפורסמו לגביהן צווי הרחבה.

תקנון תכנית ב', קובע כי הפנסיה של העמית או שאריו "תעודכן במלוא העלייה במדד, במועד בו שיעור העלייה במדד המצטבר ממועד העדכון האחרון הגיע ל-4.25% או בתום שנתיים ממועד העדכון האחרון, לפי המוקדם". כלומר, הפנסיה לעמיתי ב' תעודכן גם אם לא תשולם תוספת יוקר.

כתוצאה מהאמור לעיל, בחנה החברה אפשרות להשוות את מנגנון ההצמדה של תכנית א' לזה של תכנית ב', כך שהפנסיה בתכנית א' תעודכן גם אם לא תשולם תוספת יוקר.

משמעות השינוי הינה הגדלת הגירעון האקטוארי של הקרן, דבר אשר עשוי להשפיע על זכויות כלל עמיתה.

החברה פנתה בעניין אל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, שהודיעה, לאחר שהוצגה חוות דעת אקטוארית בעניין, כי אין מניעה כי החברה תפעל לביצוע השינוי האמור בכפוף להוראות תקנון הקרן והוראות הדין. החברה עדכנה את עמיתה בדבר אפשרות השינוי כאמור ולאחר בחינה מקיפה ומוקפדת בנושא, החליטה החברה כי נכון למועד זה, היא לא תפעל באופן יזום לשינוי התקנון בנוגע לעדכון מנגנון הצמדת הפנסיות של עמיתי תכנית העל א' בדומה למנגנון הקיים בתכנית העל ב'.

באור 15 : - התחייבויות פנסיוניות - (המשך):

ז. ביום 6 בנובמבר 2019, פרסמה רשות שוק ההון "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה" (להלן: "החוזר"). חברות מנהלות של קרנות פנסיה, הפועלות במתכונת של ביטוח הדדי, נדרשות לחשב מעת לעת את המאזן האקטוארי של הקרנות שבניהולן, ולקבוע בהתאם את המקדמים הכלולים בתקנונים שלהן. בחישוב כאמור, על החברות המנהלות להניח הנחות שעל בסיסן יחושבו מאזן אקטוארי ומקדמים של הקרנות. הוראות חוזר זה נועדו לעדכן את הוראות פרק 1 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד לעניין מדידה, הן וניהול נכסים והתחייבויות, והן מפרטות הנחות ברירת מחדל מעודכנות שעל בסיסן ייחשבו חברות הביטוח וחברות המנהלות חישובים אלו. הפירוט המלא באשר לאופן בו חושבו הנחות ברירת המחדל המעודכנות, מפורט ב"נייר עמדה - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה" אשר מפורסם בד בבד עם חוזר זה באתר האינטרנט של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. עיקרי השינויים העולים מהחוזר הינם במקדמי ההמרה ובעדכון מודל שיפורי התמותה.

באור 16 :- סיוע ממשלתי עתידי כולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
3,499,554	3,678,950
872,416	1,330,678
<u>4,371,970</u>	<u>5,009,628</u>

הערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרבן (א)
הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן (ב)

חישוב הסיוע הממשלתי הישיר נערך בהתאם להנחיות חוזר פנסיה מספר 3-3-2006 מיום 8 במרס 2006, כמפורט להלן:

א. הסיוע הממשלתי הישיר אשר צפוי להיות משולם לקרבן מחושב בהתאם לכללים שנקבעו בנוהל להעברת סיוע כספי לקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות מיום 15 בדצמבר 2004. הערך הנוכחי של סיוע זה מחושב באמצעות תחזית תזרים מזומנים בהתאם להנחות על תשואת הקרבן הצפויה בכל שנה והכול לפי ההנחיות שנקבעו בחוזר.

ב. הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש בעתיד מחושב בגובה ההפרש בין העודף או הגרעון האקטוארי המחושב כאשר ערך אג"ח מסוג ערד משוערכות לפי שווי מותאם לעומת שערוכים לפי שווי הוגן.

באור 17: - הכנסות (הפסדים) מהשקעות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
(15,958)	13,201	ממזומנים ושווי מזומנים
64,160	871,157	מניירות ערך שאינם סחירים:
(19,402)	26,072	מאגרות חוב ממשלתיות
127,972	7,871	מאגרות חוב אחרות
172,730	905,100	אחרים
(67,050)	450,626	מניירות ערך סחירים
18,977	146,795	מאגרות חוב ממשלתיות
(31,438)	350,002	מאגרות חוב אחרות
(79,511)	947,423	אחרים
(5,704)	1,655	מפקדונות והלוואות
91	15,256	מפקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים
(5,613)	16,911	מהלוואות לעמיתים ואחרים
5,385	7,465	מנדל"ן להשקעה
153,416	170,540	סיוע כספי ממשרד האוצר (ראה באור 13)
230,449	2,060,640	סך הכל ההכנסות
=====	=====	

באור 18: - הוצאות דמי ניהול

הקרן מעבירה לחברה המנהלת בהתאם להסכם הרכישה ותקנון הקרן שאושר על ידי הממונה, החל מיום 1 באפריל 2010 דמי ניהול בשיעור של 7% מההפקדות עמיתי הקרן ו- 0.1% מסך נכסי הקרן לשנה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
20,130	19,197	מדמי גמולים
14,003	15,085	מסך נכסי הקרן
34,133	34,282	סך הכל דמי ניהול
=====	=====	

באור 19: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
26	43	הוצאות פנסיה תקציבית
=====	=====	

באור 20 : - יתרות עם צדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

		נכסים והתחייבויות
157,858	12,959	השקעות בצדדים קשורים (*)
(2,034)	(2,170)	החברה המנהלת
		הכנסות והוצאות
(12,282)	(29,977)	הכנסות (הפסדים) מהשקעה בצד קשור
(34,133)	(34,282)	הוצאות דמי ניהול לחברה המנהלת

(*) קרנות סל שהונפקו על ידי צד קשור לחברה המנהלת.

באור 21 : - מכשירים פיננסיים וסיכונים כרוכים

השווי ההוגן

הנכסים הפיננסיים של הקרן מוצגים בדוחות הכספיים בהתאם לכללים המפורטים בביאור 2 (מדיניות חשבונאית). להערכת ההנהלה, השווי ההוגן של הנכסים הפיננסיים של הקרן אינו נופל מערכם החשבונאי הכולל.

סיכונים

הקרן משקיעה במכשירים פיננסיים כגון מניות, אג"ח והלוואות החשופים לסיכונים שוק ואשראי. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכונים שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ. סיכון אשראי הוא הסיכון שצד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו. התממשות סיכונים אלו על הנכסים החופשיים עלולה להוביל לתשואה נמוכה מ- 4% שעלולה להביא לגרעון אקטוארי בקרן. יחד עם זאת קיימת כרית ביטחון מהמדינה לצמצומו עד גובה כרית הביטחון.

באור 22 : - מיסים על הכנסה

קרן הפנסיה לעמיתים ותיקים אושרה לצרכי מס כקופת גמל לקצבה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2020. התוקף מוארך מדי תקופה. בהתאם לכך הכנסתה פטורה ממיסים, בכפוף להוראות סעיף 9 (2) לפקודת מס הכנסה.

באור 23 : - תשואת הקרן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
%	

1.53	14.66	תשואה שנתית נומינלית
0.74	14.32	תשואה שנתית ריאלית

באור 24 : - ארועים לאחר תאריך המאזן

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 פוקד את העולם אירוע בעל השלכות מאקרו כלכליות שמקורו בהתפשטות נגיף הקורונה (COVID-19) ברחבי העולם. מדינות רבות, לרבות ישראל, נוקטות בצעדים משמעותיים, בניסיון למנוע את התפשטות הנגיף. בעקבות האירוע נרשמו ירידות שערים חדות בשוק ההון. נכון למועד הדוחות הכספיים, ירידות אלו השפיעו מהותית על שווי הנכסים בקרן הפנסיה. בסמוך למועד פרסום הדוח, שווי נכסי הקרן עמד על 14,847 מיליוני שקלים, המשקף ירידה של כ- 6.2% בנכסי הקרן. כמו כן, חלה ירידה בעקום הריבית אשר תגרום להגדלת ההתחייבות הפנסיונית בקרן דבר שיביא להגדלת הגרעון בקרן.

קרו פנסיה העל

הצהרה (Certification)

אני יפעת מזרחי מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קרו פנסיה העל (להלן: קרו הפנסיה) לשנת 2019 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרו הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרו הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרו הפנסיה וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרו הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרו הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרו הפנסיה וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרו הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרו הפנסיה וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של קרו הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרו הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30.3.2020

יפעת מזרחי, מנכ"לית

תאריך

הצהרה (Certification)

אני מיקי אסף מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קרו פנסיה העל (להלן: קרו הפנסיה) לשנת 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרו הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרו הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרו הפנסיה וכן-
 - (ה) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרו הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ו) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון;
 - (ז) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרו הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ח) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרו הפנסיה וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרו הפנסיה:
 - (ג) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרו הפנסיה וכן-
 - (ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרו הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30.3.2020

מיקי אסף, סמנכ"ל כספים

תאריך

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הצהרה (Certification)

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של קרן פנסיה העל (להלן: קרן פנסיה) אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית קרן הפנסיה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2019, הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

שלמה פשה, יו"ר הדירקטוריון

יפעת מזרחי, מנכ"לית

מיקי אסף, סמנכ"ל כספים

30 במרס, 2020

תאריך

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של
קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה
המנוהלת על ידי פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה ה.ע.ל – קרן פנסיה ותיקה המנוהלת על ידי פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן - הקרן) ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO). הדירקטוריון והנהלה של פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן - החברה המנהלת) אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיזוניות בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 והדוח שלנו, מיום 30 במרס, 2020, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לביאור 15 בדבר הגרעון האקטוארי של הקרן ואופן חלוקתו בין הקבוצות השונות והשלכות חלוקה זו על זכויות העמיתים.

קוסט פורר גבאי את
קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
30 במרס, 2020